

ÇEPEÇEVRE

İNCİ TULPAR

incitulpar@gmail.com

twitter:@incitulpar

Salonda 5 kişi var. **Film** uzun, üstelik bir **Nuri Bilge Ceylan** filmi. O nedenle seyirci sayısına şaşırıyorum ama 'keşke daha çok izleyici olsaydı' diye düşünüyorum. **Film** yazılarını düzyazı formatında yazmayı tercih etmeme rağmen bu filmi 'madde madde' yazacağım. Çünkü **film** de 'sahne sahne' seyrediliyor.

■ **Film** 'bir gece' başlıyor.

İlk 65-70 dakika boyunca da 'o gece' sürüyor.

■ Gece sahnelerinde 4 durak var.

3 virajın ardındaki 3 çeşme ve mola verilen Ceceli Köyü muhtarının evi...

■ Virajlar ve çeşmeler aynı. Yollar, bayırlar

aynı. Aranılan 'top ağaca' ulaşmak gece boyunca mümkün olmuyor. Bu sahnelerde 3 külüstür araba, onların farları ve bozkır yolları hep aynı... Cansız öğelerdeki tek farklılık, tepenin ilerisinden bir gerdanlık gibi geçen trenin ışıkları ve elma ağacı...

■ Bu aynılık içinde, insanlar ve ruh hallerindeki değişiklikler iyice öne çıkıyor. Zaten '**film**' izlemeye gelen seyircinin, o karanlık ve yeknesaklık içinde 'izleyebileceği' yegâne unsur da 'insan'.

■ Ben sadece **film** izleyicisi olmadığım ve amatörce de olsa fotoğrafçı gözü ile de perdeye baktığım için olsa gerek, sahneleri 'kare kare' izledim. Bazı sahnelerdeki 'ters ışık' çekimlerine, gölgelendirmelere, silüetlere, arkadan verilen vücut dili odaklanmalarına bayıldım.

■ Gecenin son durağı olan 'muhtarın evi' '**film** içinde **film**' adeta. Karakterlerin, seyirci tarafından tek tek içselleştirildiği, filmin 'mihenk taşı' sahnesi burası. Gerçi çok sayıda **film** izlemiş olmanın dezavantajını yaşadığım tek sahne de

'Bir Zamanlar Anadolu'da...'

'Bir Zamanlar Anadolu'da... filminin oyuncularını yönetmen Nuri Bilge Ceylan ile birlikte.

burada oldu. Muhtarın kızının küpesine odaklanılan, yine kameranın arkadan ve ters ışıkla gösterdiği 'küpe sahnesi' bana Hollandalı ressam Vermeer'in hayatından ve aynı adlı eserinden esinlenerek çekilen 'İnci Küpeli Kız' filmi çağırıyordu. Benim 'olmasa da olurdu' dediğim ama başkaları için eminim ki seyri çok estetik bir sahne olmuş.

■ Bu noktadan sonra, filmin temposu hızlanıyor! 'Hızlanıyor' fiili sizi yanıltmasın, bir **Nuri Bilge**

Ceylan filminde en son bulunan özelliğin 'tempo' olduğunu, eminim, hepimiz biliyoruz artık.

■ Doktoru, savcısı, komiseri, polis memuru, muhtar ve hatta katili ile müthiş bir 'karakter imbiklemesi' sunuyor yönetmen bize. Filmin 'doğa' anlatımı ne kadar durağan ise 'insan doğası' anlatımı da bir o kadar fırtınalı. Sırf karakter anlatımı açısından 'master tez' olarak okutulabilecek bir **film** sunmuş yine **Nuri Bilge Ceylan**.

■ Filmdeki olayları anlatmaya lüzum

görmüyorum çünkü bence 'olayın' ne olduğunun çok da önemi yok. Senaryosu çok emek verilerek yazılmasına rağmen, beni en az etkileyen unsur oldu. Bence senaryo tamamen yardımcı unsur!

■ Beni en çok etkileyen sahnelerden biri de 'doktor' karakterinin fotoğraflarına, dolayısı ile '**Bir Zamanlar Anadolu'da**' zaman kesitinden önceki hayatına ışık tutan sahne oldu. Bu **film**, Anadolu'nun, 'büyük şehirler gibi olmadığını' her karesinde hissettiriyor. Hani 'ismiyle müsemma' (adı üstünde) deriz ya, tam öyle bir çalışma olmuş.

■ Filmin 'Yabancı **Film** Oscar'ı aday adayı' olmayı hak ettiği konusunda hemfikirim. Oscar'ı alabileceğini ise, düşünmüyorum. Sebebi de filmin seyirci için değil, jüri için çekildiğini hissetmem. Umarım yanılırım. Uzun lafın kısası, '3 saatinizi bu **film** için ayırın' derim. İnanın, '**Bir Zamanlar Anadolu'da**'yı izlemek' yerine yapacağınız başka pek az aktivite, 3 saatinizi 'bu kadar iyi değerlendirilmiş' hissettirecektir!